

ХАРЛАН ЕЛИСЪН СЪПРУГИТЕ НА ШЕКЕНЩАЙН

Превод от английски: Рени Димитрова, 1997

chitanka.info

Това е чудесна книга с разкази, а Робърт Шекли е голям писател. Добре, стига толкова.

А сега, нека поговорим за клюките. Знаете ли, че Шекли през по-голямата част от живота си на прохода е бил непоправим мръсник? Знаете ли, че освен вероятно *стотиците* жени, които той е заразил с толкова неизвестни болести, че човек трябва да си разкъса езика, за да ги опише, Шекли всъщност е бил женен законно (ако не и морално) поне четири пъти?

И, да, аз съм готов да призная само ако ме привържат и измъчват с нагорещено желязо:

а) че ние с Робърт Шекли сме били невероятно близки приятели повече от тридесет години;

б) че Робърт Шекли е един от моите десет или дванадесет най-обичани автори. Един от онези, чиято всяка нова книга аз посрещам с хляб и сол и при появата на която оставям настрана и най-интересното четиво, за да се потопя в грешното удоволствие;

в) че Робърт Шекли бе обект на едно много дълго, подробно проверено научно изследване, което имах намерение да напиша преди няколко години почти без пари, но после треската отмина и всичко отново тръгна по старому;

г) че Робърт Шекли дълги години бе Бог в моите очи и само появата на лазерната хирургия бе по-велика и

д) че ако *нещо* от писаното от мен тук трябва да бъде прието насериозно, то нека бъде това: Робърт Шекли по мое мнение бе *вдъхновителят* на пробива във фантастичната литература през петдесетте години.

Сега идва моментът на сериозния коментар. Ако искрените ми бележки ви изнервят, можете да ги прескочите.

Ако някой от издателите на една от онези страхотни „енциклопедии“ за научна фантастика ме попита: Кой измежду най-известните писатели от началото на петдесетте до наши дни мислиш, че има най-силно и най-сериозно влияние върху литературата? Аз бих отговорил, без да ми мигне окото: Робърт Шекли.

Защото той пишеше толкова добре и толкова бързо. Защото бе професионалист и от това се издържаше. Защото *той пишеше*, вместо да виси по кафенетата или сред тълпа от обожавачи го пишещи студенти, пред които да философства както други, *много* други

писатели правят. И защото той постигна такъв голям успех, и при това толкова бързо. И защото например той продаваше разказите си на „Плейбой“ за много пари, когато повечето от авторите на научна фантастика не можеха да пробият на пазара, а Док Лаундърс от „Кълъмбия Пъбликейшънс“ печаташе работите на други писатели на задните страници, за да може да плати на Шек половин цент на дума повече и да го публикува на корицата. И защото Балантайн издаде „НЕДОКОСНАТ ОТ ЧОВЕШКИ РЪЦЕ“ много преди събраните разкази на по-стари и утвърдени „заслужили“ писатели.

Затова той бе обект на завист и клевети. Истински невинна жертва на хули и злостни клюки, разпространявани от група нюйоркски професионалисти, които бяха мръсни лайна и дотолкова потънали в жлъчта, с която заливаха Шекли, че ако някой изрови телата им след хиляда години, ще установи, че те са цели и неразложени от огъня на смъртта, все още с коси и зъби, с изцапани от калта нокти и запазили ужасния си образ, мумифициран от балсама на злобата и омразата.

Именно Шекли беше този, който според Алфред Бестър имаше най-голямо влияние върху младите писатели на моето поколение. Ако наистина Азимов и Хайнлайн бяха онези, които формираха начина на писане, създаде по-късно Пол Андерсън и Франк Херберт, тогава абсолютно сигурно е, че Алфи и Шек бяха хората, които блестяха като слънца за мен, Зелазни и Силвърбърг. И докато Роджър и Боб може и да не са срещнали трудности да признаят дължимото на Алфи, аз мисля, че им е било нужно доста дълго време, за да осъзнаят колко важно е било влиянието на Шекли за оформянето на единомислие в техния литературен светоглед. Той пишеше толкова просто и сбито, толкова умно и разнообразно, че за по-неталантливите това бе като театрално представление. И заради това червеите го мразеха. Той беше Фред Астер: той танцуваше толкова добре, че всичко изглеждаше просто и лесно за подражание. Докато някой опита, и падне на задника си. А след това го намразваше още повече. Защото в простите думи, които той използваше, имаше дълбочина и сложност. Докато другите правеха катодни лампи, той вече работеше с микрочипове.

Днешните читатели може и да не знаят нищо от това. Както винаги съм казвал за самодоволните, арогантните, културно неграмотните джуджета от генерацията на MTV, носталгията е нещо

без значение. Дори и така, тя си има дълбини, които трябва да бъдат познати.

Радвам се обаче, че не ми се налага да бъда досадникът, който ще им го каже.

Защото, макар да съм щастлив да призная всичко това от а) до д), бих предпочел да говоря за жените, за които Шекли е бил женен. И ако ме попитате, *защо* отбягвам тази възможност да възхваля един от най-добрите си приятели, великолепен писател и човек, който едва показва носа си сред хората, а предпочитам в този твърде скъп том да разказвам за неизвестни за читателите личности, аз ще ви отговоря така: защото съм възпитан отвратително; защото не желая да се смесвам с тълкувателите, заобиколили изранените колене на Шекли, и защото той заслужава и това. Винаги трябва да търсим равновесието във Вселената.

Запознах се с Шекли през 1953 година. Още учех в гимназията. Когато бях на тринадесет години, избягах от къщи, но се връщах и си тръгвах от Охайо, докато баща ми почина през 1949 година. После живеях в Кливланд с майка си до завършване на гимназия, което, доколкото си спомням, ми отне дълго време. Но доста скитах из страната. И посещавах Ню Йорк. И обожавах Шекли, защото той беше изгряваща звезда по онова време и неговите разкази бяха толкова странни, че аз разбрах, че ще бъдем приятели, макар още да бях дете, а той сбръчкан Матусалем на цели двадесет и пет години. И така, аз успях да изнамеря телефонния номер на Шекли, мисля от „Ейджей“, и му се обадох, а той измърмори любезно, както продължава да прави и досега, казвайки нещо незаангажиращо, като „мини някой следобед, детко“. И аз бях при него след час.

Той живееше, съвсем сигурен съм в това (макар че не ми се харчат пари сега да му се обаждам, за да потвърди този факт, пък и кой се интересува от факти, когато става дума за нещо много по-важно), на авеню „Уест енд“, близо да 103-та улица.

По онова време това беше особено шикозно място. Беше преди идването на културата на Жертвите, „облагородяването“ и нахлуването на армията от бездомни, както и останалите блага, дължащи се на

повече от тридесетгодишното републиканско разсипничество, но аз се отклонявам...

Той живееше нависоко, в гледащата към улицата част на богаташки жилищен блок и когато влязох в огромния хол, който имаше изглед към река Хъдзън, той бе изпълнен със слънчева светлина. Пред един от огромните прозорци имаше нисък шкаф за книги, а отгоре му беше пишещата машина и купчина хартия до нея. Тя блестеше на слънцето.

Бях въведен в апартамента от първата съпруга на Боб, Барбара. Тя ме остави сам за няколко минути, докато самият Шекли се появи под музиката на фанфари, с лира и лавров венец. През тези няколко минути аз се промъкнах до работното място, където се раждаше величието на постоянни интервали от по три цента на дума, и прочетох напечатаното върху листа на машината. Беше един от разказите на „Фин О’Донован“, мисля. В онези дни имаше доста списания, в които да се публикува и заплащането бе толкова нищожно, че един новоизпечен млад автор трябваше да пише много. Но за да не разводнява творчеството си с второстепенни произведения, почти всеки тогава работеше под два или три псевдонима, по чисто комерсиални съображения. „Фин“ беше най-известният на Шекли. По този начин той успяваше да публикува два или даже три разказа само в един брой на „Галактика“, която плащаше най-много от всички научнофантастични списания по онова време, без да се подлага на униженията на по-неталантливите писатели, които бяха принудени да продават части от телата на рожбите си на любезни непознати в горната част на Бродуей.

Спомням си ясно как прочетох тази недовършена страница върху валяка на машината. Ставаше дума за Били Батсън и може би за капитан Марвел и като че ли Били се намираше в някаква голяма пощенска кутия на ъгъла на някаква улица.

Никога не успях да проследя пътя на този разказ. Може да е било чернова, която Шекли е изхвърлил, загубил или просто не е използвал никога. Но аз никога няма да я забравя. Години по-късно, когато написах разказа „В цирка на мишките“, който Силвърбърг смята за най-добрия от всичките ми, аз използвах тази картина. Били Батсън разговаря, надничайки от процепа на пощенска кутия. За моите цели това бе идеално и след като никога не бях го открил в работите на

Шекли, макар да съм прочел деветдесет и пет процента от всичко, което е публикувал, аз реших, че толкова добре запомнена картина не бива да изчезне без следа. Затова не казвайте точно на *мен*, че Шекли не е упражнил най-силното влияние над младия ми и трескав ум!

Е, важното в цялото това бърбрене е, че Барбара Шекли бе тази, която разтвори пред мен вратата към света на Бобо. Тя бе красива жена, млада през 1953 година и очевидно чувстваща се добре в този (според моите представи) палат, издигащ се в небето на Манхатън. За един беглец от Охайо тя беше Гранд дама.

Малко си спомням за нея, освен това че ми поднесе чаша кафе и че двамата с Шекли се скараха яростно за нещо незначително. Понеже и аз съм от еврейски произход, както Шекли, а също и Барбара (Скадрън по баща), това беше форма на разговор, с която бях свикнал.

Моите сънародници на това му викат *гешрай*.

Ще ме попитате какво е това *гешрай*? Застанете в средата на ехтящо пространство. За предпочитане празно. Например малко игрище, заобиколено от съседски къщи. Сложете си ръцете на слепоочията, хванете косата с всичките десет пръста и се опитайте да я отскубнете от главата, докато крещите с пълна сила. Освен това се опитайте да се ококорите така, като че ли ви изскачат очите, правете се, че си гълтате езика от ярост и изрецитирайте с крясък всички поколения библейски лица на някой от забравените древни езици, докато вените на челото ви изпъкнат до пръсване. Това до известна степен може да бъде нещо близко до *гешрай*.

Не си спомням много повече. Дълги години след това не бях виждал Шекли. Той се бе запознал с Барбара Скадрън в Нюйоркския университет, в класа по литература на Ъруин Шоу. Бяха женени от средата на 1951 до средата на 1957 година, макар че се бяха разделили още през 1955-а и Боб отиде да живее в стария апартамент на Лестър дел Рей — тъмна и подтискаща клетка в западната част на Шейсета улица, където сега се издига центърът Линкълн. Дълбоко в себе си съм убеден, че той изневеряваше на Барбара през по-голямата част от брака им. Нямам доказателства. Но искрено се надявам, тя да му е отвърщала със същото.

Та те имаха помежду си такива... хммм... разногласия.

Сега стигаме до Зива, която за мен бе най-възхитителната и обожаваната от различните съпруги на Шекли. На първо място,

бившата (и настояща) Зива Куитни бе великолепна жена. Дори и слепците по авеню „Амстердам“ се усмихваха, когато тя минаваше, и мислеха, че могат да умрат доволни. Когато тя минаваше, разцъфваха цветя. Небето над нея винаги беше синьо или пастелно розово. Тя бе спретната като сладкиш, имаше много фини и стройни глезени, знаеше как да спечели в спор, бе грациозна постарому, макар и изключително модерна и (както Даниъл Манус Пинкуотър казва) „изключителна“.

Шек се запозна със Зий на една случайна среща, организирана от Фрума Клас, която също е една от най-женствените и страхотни жени, които бихте искали да срещнете, въпреки зловния съпруг, с когото е свързана. Та тя организира тази среща през 1956 година, след като Боб и Барбара бяха скъсали. Ако попитате Шекли, как се е запознал със Зива, той ще започне да ви разказва разни глупости за тази случайна среща, организирана от Фрума, където се е запознал със Зий. Според него Фрума била *шадхен* (сватовница за *нееврейците*), а Шекли бил онзи млад писател-кавалер, който измъкнал изпод носа ѝ съблазнителната наивница. Друг път бихте могли да получите нещо подобно на истина, което е много по-интересно, да не говорим, че може да ви послужи като страхотен урок, как не бива да се вярва на обърканата памет на Шекли. Защото, когато *той* ви казва, че Фрума е уредила срещата през 1957 година, това са абсолютни глупости, дявол да го вземе, тъй като те със Зива тогава вече бяха женени. Неприятна работа е третият стадий на сифилиса. Първо, губиш паметта си, после чувството за хумор, после коленете, гръбначния стълб...

Както и да е, работата беше такава: Шекли се бе разделил с Барбара. Джейсън се бе родил през 1952 година. Когато се разделиха, той бе на три години. Значи Боб живееше в онази гадна кула, за която Лестър го е убедил, че може да служи за дом на човешки същества, когато то всъщност е нещо, идващо направо от най-тъмните дълбини на трилогията „Лакомите чудовища“ на Мервин Пийк. Това продължи около две години, което време Шекли отдаваше на три дейности: да пише за дребни стотинки, които да дели с Барбара за издръжката на Джейсън... да се среща с някаква жена на име Филис, която едва си спомням... и да громи гигантските хлебарки-мутанти с размера на вагоните на метрото из кухнята на онова място, което някой ден ще се превърне в операта „Метрополитен“. Лестър, разбира се, бе напуснал тази сцена и живееше в разкош в Ред бенк, Ню Джърси, където Евелин

прекарваше по-голямата част от времето си в лекуване на раните му, получени в резултат от нападенията на хлебарките.

Но нека оставим младия писач-кавалер и да се приближим да погледнем младата Зива Куитни, наскоро завърнала се от Израел и записала да учи в Нюйоркския университет. Един ден, в началото на 1956 година, тя си купува броя на новото тогава списание „Градски глас“ и вижда една реклама, в която пише нещо такова:

ПИСАТЕЛИ! ИЗДАВАНИ И НЕИЗДАВАНИ!

Да се съберем за разговор, литературни разбори и професионално сътрудничество; да си направим група!

ТЪРСЕТЕ: САМ

И така, Зий се обажда и се оказва, че там няма „Сам“ (защото „Сам“ всъщност е един полтъргайт, но това е съвсем друг психологически въпрос). Да кажа сега, че за членовете на MTV поколението името Дейв Мейсън не означава нищо. Тоест то не е означавало много и за *моето* поколение, но на времето Мейсън беше познат, така че мога да ви разкажа за него, но няма защо да се чувствате необразовани, ако не сте чували това име.

Дейв Мейсън беше човекът, който обикаляше Ню Йорк и източното крайбрежие и пишеше научна фантастика, успя да публикува една-две книги, вършеше това-онова и прекарваше доста време, ако си спомням точно, в опити да си намери постоянна работа.

Заради което всъщност и бе публикувал рекламата в „Глас“. Нямахме група писатели, нямаше „Сам“, но когато Зий се обадила, тя попаднала на Дейв Мейсън, който започнал да ѝ говори такива глупости, че тя затворила телефона. И така, след това Зива се обадила на приятелката си Фрума и двете поклокарствали за този тип, който се опитвал да си урежда срещи с жени по такъв начин. Тогава Фрума звъннала на Мейсън и той започнал да сваля и *нея*. Фрума му определила среща за следващия петък вечерта, след което се обадила на Зива и двете се забавлявали по този повод. После Фрума предложила на Зий тя да се обади *отново* на Мейсън, но този път да му говори със страхотния си руски акцент и да се направи на друга. Накрая Зий и Фрума се събрали, Зива се обадила на Мейсън и му казала, че е „Светлана“ или нещо подобно и той се хванал за този попрегракнал секси шепот, и направил всичко възможно да я свали. Фрума написала бележка на Зива да настоява за среща в петък вечер,

Зий го направила и Мейсън, след като попитал дали няма някоя друга свободна вечер, а тя му казала „не“, се съгласил.

Дошла значи петък вечерта и Зива уредила да се срещне с Дейв Мейсън пред един магазин за цигари на ъгъла на улица „Кристъфър“ и Седмо авеню, на площад „Шеридан“. И естествено Мейсън провалил срещата си с Фрума, очаквайки с нетърпение тази с тайнствената Светлана.

И така, той чакал, чакал, чакал. Обаче никоя от двете не се явила. Само че те минали инкогнито оттам, наблюдавайки как оня глупак потропва с крака в очакване да се появи Сирената от степите.

Ако бяхте виждали Дейв Мейсън, щеше да ви се стори наистина смешно. Но след като не го познавате, можете да ми вярвате.

Както и да е, поради неизяснени причини, Фрума започна да ходи с Мейсън. Да я пита човек защо. Той я завел на някаква среща на научните фантасти. Група полупрофесионални писатели. И там Фрума се запознала с мъжа, за когото после се омъжи и чието име предпочитам да не споменавам тук. По време на срещите ѝ с този човек тя завела Зива на едно друго събиране, където запознават Зий с Боб. Само че Боб не си спомня това.

Нито пък си спомня, че бъдещият съпруг на Фрума се е опитвал да сватоса Шекли, който е бил разделен с жена си и живеел в зоната на хлебарките, наричана по това време „Адът на Дел Рей“. Той е питал Фрума дали няма някоя приятелка и когато тя казала „да, приятелката ми Зива“, те организирали тази среща. Ето *така* стана всичко, Шекли, идиот такъв!

Точно тези случаи разглежда Оливър Сакс. Когато човек страда от странното заболяване, чийто главен признак е, че не си спомня какво е правил предния ден и всяка сутрин си измисля събитията, като онзи тип от романите на Джийн Улф. Шекли е точно такъв. Паметта му всеки път е като „табула раса“. Чиста, като лист хартия.

Това е наистина страхотно. Той не си спомня нищичко. Можете да му кажете каквото си искате и той ще ви повярва. Гледайте:

Хей, Шекли! Кога ще ми върнеш стотарката, която взе назаем при издаването на „*Омни*“?

Но да продължим. На 8 април 1956 година Робърт Шекли и Зива Куитни се срещат за първи път. След по-малко от година, на 22 февруари 1957, Шекли се развежда с Барбара. А тази дата е интересна

поради следната причина: 22 февруари е рожденият ден на Барбара Шекли. Страхотно чувство за такт имаш, Шек! И което е *още* поинтересно, 22 февруари е рожденият ден и на Зива Куитни. Когато Шекли осъзнал връзката между Зий и Барбара, той побледнял силно. Нека не подозираме, че е бил суеверен, но и досега той не позволява на мъртвия си член да се надигне, без първо да провери на коя дата е родена жената. Не че това го е предпазило от заразяване с венерическа болест от някоя, дето да не е родена на 22 февруари.

На 7 април 1957 година Боб се ожени за Зива. През следващите осем години те живяха в Гринидж Вилидж. Алиса се роди през 1964 година. В средата на 1967, няколко месеца преди да се преместят в Майорка за една година, аз бях на гости за около две седмици при Боб и Зий, и две и половина годишната Алиса в апартамента им на авеню „Уест енд“. Шляехме се много, аз живеях в задната стая и седях увит само с пешкир, докато пишех един разказ, наречен „Светове за унищожение“, който продадох на „Иф“ или „Галакси“, или на някое друго списание.

Златни хора бяха. Особено Зий.

Е, всичко онова свърши. Къде приятелски, къде не, след всичките четиринадесет години, включително и онази, преди да се оженият, те се разделиха.

Между другото: Когато Боб бе при мен в Лос Анджелис в началото на 67-а, ние написахме заедно един от разказите в този том: „Виждам човек, седнал на стол, а столът е захапал крака му“^[1]. Зива си беше в Ню Йорк а Алиса и се готвеше за пътуването в Майорка. Според висши академични източници този разказ е най-хубавото нещо, което някога е писал Шекли, включително „Корпорация Безсмъртие“, която е основата за филма „Фрийджак“. За този разказ „Ню Йорк Таймс“ писа: „Шекли се издигна до нови висоти на съвършенството, вдъхновен от тормоза на Елисън.“ „Бостън Глоуб“ въздъхна: „Най-после! Шекли си намери липсващия душевен двигател.“ „Харпър“ изръмжа: „Имало ли е някога по-величествено дуо? Гилбърт и Съливан? Трой и Кресидида? Бърк и Хеър? Ура за Елисън и Шекли!“

(Но аз пак се отклонявам.)

И така, накрая Шекли скъса със Зий, което аз винаги съм смятал за най-голямата глупост, но може би то е било само краят на естествения живот на връзката им. Кой знае? И кой, по дяволите, може

да каже? Всъщност това изобщо не е наша работа. Нито един от нас не е по-умен.

И така, той отиде да живее на остров Ибиса, където се запозна с онази съдийска щерка, която била там на почивка. Казваше се Аби Шуман. Беше някъде през 1970 година и те ходиха известно време, а после се ожениха, защото Шекли като че ли винаги е имал нужда да бъде свързан със силна жена. Само че щом бракът продължи и се появят деца, той става неспокоен и чувства нужда да кръшка, за да си отдъхне. Няма нищо странно в това. Той просто изпитва нужда да забрави, да се махне и да се измисли отново. Такива работи.

Зий е психотерапевт. С частна практика в Ню Йорк. Тя пише популярни статии за вестници и списания. Интересно е да се види какво би написала за Шекли. Особено сега, защото Алиса — която е страхотна млада жена, редактор в „ДС Комикс“ и автор на първия си роман, публикуван от „Харпър Колинс“ през есента на 1992 — току-що се омъжи. Шекли беше на сватбата и танцува със Зива, и изглеждаше много щастлив. Пък и след няколкото години омраза, заради това че Боб, меко казано, не бързаше с паричните помощи за издръжката на Алиса, като че ли сега помежду им имаше искрена обич.

Струва ми се, че това май не е точно онзи предговор, който издателят (или моят приятел Боб) очакват. Е, да ви кажа право, то не е и точно онова, което аз имах намерение да напиша. Но вече е факт. Не е ли странно?

Обаче вече започвам да се притеснявам. Може би се опитам да изпитам здравината на доброто приятелство. Да... И така...

Той се ожени за Аби. Бракът им продължи от средата на 1970 до 1981 година. И свърши не особено добре. Не мога да кажа много хубави неща за Аби. Тя ме притискаше за някакви хонорари и тласна Боб по лоши пътища. Но всъщност не знам нещата отвътре, затова нека кажем, че тя просто беше съпругата на Франкешек номер три и да се насочим към завръщането на Шекли в Щатите, издигането му като редактор в „Омни“ в Ню Йорк, някъде в средата на 1981 година, и срещата му с една дама на име Джей Ротбел, която преди е била женена за Бил Оски, а после за Джон Шърли. И която, след като се разведе с Шекли, се омъжи за един много добър човек на име Джак Ремс, с когото сега живеят някъде около Сан Франциско.

С Джей той живя приблизително от 1982 до 1986 година. Известно време даже живяха в едно градче от фургони във Флорида.

Сигурно забелязвате, че има много „приблизително това и около онова“, когато се връщам в ранните години от познанството ми с Шекли. Напоследък съм бил много по-ангажиран с моите си работи, отколкото с това. Защото след определена възраст съчувствието към гладуващите деца в Етиопия става много по-малко предизвикателство в сравнение с трудностите, с които човек става всяка сутрин от леглото и ежедневните му болести. Не е благородна, но тъжна и неизбежна истина по отношение на състоянието на човека.

Което ни връща отново към Шекли и предстоящото пристигане на съпругата на Бобенщайн номер пет. Една дама, която не познавам още, на име Гейл Дана, за която ми казаха, че била твърде добра за стария окаяник Робърт. Значи госпожа Дана, жителка на Портланд, явно се е решила да се омъжи за Принца на Демоните на 12 октомври 1991 година, а аз седнах да пиша настоящото през юли.

Даже и да се получи нещо, то няма да е задълго. Нито Шекли, нито аз можем да се надяваме да се мотаем на този свят повече от десетина, най-много двадесет години още. Така че на госпожа Дана ѝ е нужна малко твърдост и предварителна подготовка, за да приеме факта, че всички ние, писачите, умираме точно толкова бедни, колкото са били и предците ни и по този начин да се подготви за акта на изчезването, когато Шекли си получи онова, което е заслужил, понеже всички кредитори само го чакат, за да се нахвърлят върху спечеленото от него. Което, от своя страна естествено, не съществува.

И така, това е краят. В това нещо като предговор се очаква да бъде обхванато всичко, с някаква блестяща метафора и нечия вяра, че всичко ще бъде наред. Искане ми се да знаех как да го направя. Но не знам. Ние с Шекли преживяхме заедно много години и ако не сме били винаги като залепени, то поне си подавахме топката, докато се хвърляхме поотделно във всякакви идиотски приключения.

Ако не сте го разбрали досега, нека ви кажа, че аз обичам моя приятел Боб Шекли. Обичам го, задето ми е бил другар и никога не се е отнасял с мен по друг начин, освен сериозно и с уважение. Дори и когато бях юноша, почти дете, вмъкнало се в личния му живот. Той е по-възрастен с шест години от мен и това трябваше да създаде помежду ни отношения като на по-голям към по-малък брат. Но не

беше така. Ние и двамата не бяхме дорасли. Бяхме доста диви и безотговорни. За мен Шекли винаги е бил другар. Двамата като да бяхме връстници на около седем или осем години, с обелени носове и превързани колене. Двамата като че ли получихме от живота точно онова, което сме искали. И ако ми позволите да бъда толкова самонадеян, че да отговоря и за него, както за самия себе си, ние почти не съжаляваме за това. Но ако искате да разберете кой е *истинският* Робърт Шекли, аз ви предлагам не тази книга на кисели видения, нито която и да било от останалите. Препоръчвам на вашето внимание (ако изобщо можете да намерите екземпляр) един чудесен трилър със заглавие „ЧОВЕКЪТ ВЪВ ВОДАТА“, който Шек написа, когато живееше със Зий в Майорка и който „Иджай“ публикува в „Реджънси букс“, след като аз заминах за Калифорния през 1961 година. Наистина силно произведение и в него блести истинският Шекли.

Извън това, остава да се каже само едно:

Това е една чудесна книга с разкази, а Робърт Шекли е голям писател.

[1] Непонятна грешка — този разказ е включен в том 5. Бел.Mandor. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.